

İRAN

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM	5
3. DIŞ TİCARET	7
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	10
5. TÜRKİYE ile TİCARET	12
EKLER:.....	14

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Devletin Adı	İran İslam Cumhuriyeti
Milli Günü	11 Şubat
Resmi Dili	Farsça
Nüfusu (2026)	87.934.000 (IMF)
Yüzölçümü (kara)	1.622.500 km2 (Dünya Bankası)
Başkent	Tahran
Başlıca Şehirleri	Tahran, Meşhed, İsfahan, Tebriz, Şiraz, Ahvaz, Bander Abbas, Urumiye, Kerej
Para Birimi*	Riyal (Halk arasında Tümen ifadesi kullanılmaktadır.) 1 Tümen = 10 Riyal
Döviz kuru	Üç döviz kuru bulunmaktadır (Resmi kur, NİMA kuru, Serbest kur oranı)
Milli Günü	11 Şubat
Hafta sonu tatili	Perşembe & Cuma
Takvim	Celali Takvim (Şemsi Hicri) – Güneş yılı, Hicret başlangıç
Yılbaşı (yeni yıl) tatili	21-24 Mart (nevruz)
Uluslararası Telefon Kodu	+98

Coğrafi Konum

Tarihi İpek Yolu sayesinde eski çağlardan bu yana Avrupa ve Asya'nın kesişme noktasında stratejik konumda yer alan İran'ın Umman Körfezi, Basra Körfezi ve Hazar Denizi'ne kıyısı bulunmaktadır. Başkent Tahran'ın denizden yüksekliği (rakımı) 1.200 metredir. Ülkenin karadan ve denizden 15 ülke ile sınırı vardır.

Siyasi ve İdari Yapı

Şah yönetimi 11 Şubat 1979 tarihinde devrilmiş ve dini esasa dayalı bir devlet düzeni kurulmuştur. İran Anayasası 3 Aralık 1979 tarihinde yürürlüğe girmiş, 1989 yılında revize edilmiştir. İran'da gücün ulema ile halk tarafından seçilen temsilciler arasında hiyerarşik olarak paylaşıldığı, dini teokrazi ile Başkanlık sistemi karışımı kendine özgü bir yönetim biçimi hâkimdir. İran'da siyasi parti temelinde bir yapılanma bulunmamaktadır.

Siyasi hayatta, partiler yerine daha çok baskı/çıkar grupları olarak adlandırılacak hizip veya fraksiyon adı verilen yapılanmalar rol oynamakta, bu gruplar seçim zamanlarında büyük ittifakların çatısı altında toplanmakta ve seçimlerden sonra tekrar dağılmaktadır.

Dini Lider/Rehber (Supreme Leader): İran'da kuvvetler ayrılığı prensibi geçerli olmakla beraber, erkler (yasama, yürütme ve yargı) Rehber'in gözetimi altındadır. Rehber, din adamlarından oluşan Uzmanlar Meclisi tarafından ömür boyu süreyle seçilmektedir. Dini Lider (Rehber) mutlak yetki sahibi olup, birçok hayati ve önemli konuda son kararı veren kişidir.

Birçok kurum doğrudan Dini Lidere bağlıdır. Bu kurumların yöneticilerinin, yönetim kurulu üyelerinin atanması veya görevden alınması Rehber'in yetkisindedir. Nizami ordu, İran Devrim Muhafızları Ordusu, İçişleri Bakanlığı ve istihbarat kuruluşları ile İran İslam Cumhuriyeti Radyo ve Televizyonu doğrudan Dini lidere bağlıdır. Dini lider, İçişleri Bakanlığı üzerindeki yetkilerini Cumhurbaşkanına devredebilir. Dini liderin özellikle dini vakıflar aracılığıyla da ekonomik yaşam üzerinde önemli bir etkisi vardır.

Yasama (İslam Danışma Meclisi/İran İslam Parlamentosu): 4 yıllık dönemler için halkın doğrudan ve gizli oy ile seçtiği 290 milletvekilinden oluşan İran Danışma Meclisi (parlamento), sadece bir yasama organı niteliğinde olmayıp; idarenin tüm eylem ve işlemlerinde inceleme ve araştırma yapma yetkisine sahiptir. Kanun teklifi Bakanlar Kurulu Üyelerinin ortak kararı, kanun tasarıları ise en az 15 milletvekilinin talebi ile meclise sunulur.

Yürütme (Hükümet): Anayasayı Koruyucular Konseyi'nin onayını almış adaylar arasından belirlenen ve 4 yıllık dönemler için doğrudan halk tarafından (genel seçimlerde) seçilen Cumhurbaşkanı aynı zamanda Hükümet başkanıdır. Hükümetin göreve başlayabilmesi için Parlamentodan güven oyu alması gerekmektedir. Başbakanlık Kurumu bulunmamaktadır.

Yargı: Yasama ve yürütmeden bağımsız olarak iş görmektedir. Adalet Bakanlığı, yargı ve yürütme erkleri arasındaki koordinasyonu sağlamakla yükümlüdür. Yargı erkinin işleyişinden, Dini Lider tarafından içtihat verme yetkisine haiz ulema arasından 5 yıllık süre için atanan Yargı Erki Başkanı sorumludur. İran devriminin ardından mevcut Kara Avrupası Hukuk Sistemi, İslâm Hukuku ile birleştirilerek oluşturulan İran hukuk sisteminde, İslâm hukuku daha çok aile hukuku ve ceza hukuku alanlarında uygulanmaktadır.

İdare: İran'da "Ostan" adı verilen 31 vilayet bulunmaktadır. Ostanların valilerine ostandar denmektedir. Ostandarlar, İçişleri Bakanının teklifiyle Hükümet tarafından atanmaktadır. İran'daki yönetim anlayışı genel anlamıyla merkeziyetçi bir görünüm arz etmektedir.

Nüfus ve İstihdam

Ülke nüfusu gençtir. 2024 yılı itibarıyla, %69'u 15-64 yaş grubu olup yaşlı nüfusun (65 yaş üstü) oranı %8'dir. Kentleşme oranı %77'dir. (Dünya Bankası-2026)

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Engelibeli ve dağlık arazilerin yanı sıra, çöllerle kaplı düzlüklere de sahip olan İran topraklarının %55'i çayır (otlak), %23'ü çöl, %14'ü ekilebilir alan ve %8'i ormandır. (www.fao.org)

İran üç iklim kuşağında yer almaktadır. Ülke genelinde kurak ve yarı-kurak iklim hakim olmakla beraber, Hazar Denizi kıyılarında subtropikal iklim görülmektedir. Tahran'da yazlar sıcak ve kurak geçmekte (30–40°C), kışları ise hava sıcaklığı 0–15°C arasında değişmektedir. Kışın yüksek kesimlerde kar yağışı görülebilmektedir. Ülkedeki iklim farklılıklarının tüketici alışkanlıkları üzerine etkileri farklıdır.

Kentlerde taşıt emisyonları, rafineriler ve sanayi atıkları kaynaklı olarak hava kirliliği görülmektedir. Ormanlık alanların tahribi, çölleşme, sulak arazilerin kuraklaşması, toprağın tuzlanması, içme suyu kaynaklarının yetersizliği, kanalizasyon atıklarının yol açtığı su kirliliği ve sanayi atıklarından doğan kirlenme ülkenin başlıca çevresel sorunlarıdır.

İran'ın başlıca doğal kaynağı petrol ve doğalgazdır. Petrol rezervi 208 milyar varildir. Venezuela ve Suudi Arabistan'dan sonra dünyanın üçüncü büyük rezerve sahip OPEC üyesidir. Doğalgaz rezervi ise 34 trilyon m³ olup, Rusya'dan sonra dünyada ikinci zengin rezerve sahip ülkedir. ([OPEC](#))

İran ayrıca; çinko, bakır, demir, uranyum, kurşun, krom, manganez, kömür, sülfür ve altın gibi madenler bakımından da zengindir. İran, dünyanın en büyük çinko, ikinci büyük bakır rezervine ve ayrıca dokuzuncu büyük demir rezervlerine sahiptir. Bununla birlikte, İran'da madencilik sektörünün yeterince geliştiği söylenemez. Maden yataklarının geliştirilmesi Hükümetin öncelikleri arasında yer almakta ve sektörde yatırımlar teşvik edilmektedir.

2011-2021 döneminde kişi başına düşen yenilenebilir ülke içi temiz su kaynakları azalmakta olan ülkeler arasında İran %11 azalma ile 71. sırada olup 2021 yılında sahip olduğu kişi başına düşen temiz su miktarı 1.453 m³'tür. [Dünya ortalaması %13 azalma (Dünya Bankası-2026)]

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*	2031*
GSYİH (Nominal Fiyatlarla, milyar \$)	417	371	300	313	323	335	350	364
GSYİH Büyüme (Reel Fiyatlarla -%)	3,7	-1,5	-6,1	3,2	1,5	1,8	2,1	2,1
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Nominal Fiyatlarla- \$)	4.834	4.264	3.415	3.528	3.602	3.702	3.818	3.936
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	32,5	50,9	68,9	39,6	33,8	28,8	25	25
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	3,2	0,6	-1,8	-0,2	0,9	1,7	2,3	2,7
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	7,6	8	9,2	9	9	9	9	9
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	31,2	37,3	37,3	38,2	39,8	41,6	43	44,1

Kaynak: IMF (2026 Nisan)

*Tahmini veriler

İran, 2026 yılı için tahmin edilen GSYİH'sı itibarıyla 196 ülke arasında 52. büyük ekonomi olması, kişi başına düşen milli geliri ile 140. sırada yer alması öngörülmektedir. (IMF)

İran ekonomisi; geliri esas itibarıyla petrol ve doğalgaz ihracatına bağlı, aşırı düzenleyici çerçeveye sahip, içe dönük ve kapalı, kısıtlı rekabetin olduğu, vergilemenin etkili bir şekilde çalışmadığı, sübvansiyonların yaygın bir şekilde bulunduğu, düşük faktör verimliliğine sahip kamunun baskın olduğu bir ekonomik görünüm sunmaktadır. Öte yandan, ekonominin petrole dayalı yapısının kırılarak sanayi üretiminin çeşitlendirilmesi kalkınma hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, son yıllarda özelleştirmeler yoluyla, özel sektör de gelişme göstermektedir.

2024 yılı GSYİH'sı içinde tarım sektörünün payı %11, sanayinin (inşaat dahil) %36'dır. (Dünya Bankası-2026)

Kamu ağırlıklı ekonomide devletin sosyal politikaları da etkindir. Temel mallar veya enerji tüketimi başta olmak üzere halkın geniş kesimine farklı dönemlerde büyük ölçekli sübvansiyonlar sağlanmaktadır. Bu sübvansiyonlar doğrudan mal ve hizmet yardımları veya nakit şeklinde olabilmektedir.

1980'li yıllardan beri maruz kaldığı uluslararası yaptırımlar/ambargolar ülke ekonomisinin potansiyelinden az gelişmesine sebep olmuştur. Söz konusu ambargolar, geçmiş dönemde İran riyalinin aşırı değer kaybetmesine, resmi kur ile piyasa kuru arasındaki farkın büyümesine yol açmıştır. Döviz kurlarında yükselme, fiyatlar genel düzeyinde artışı da beraberinde getirmiştir. Döviz kurundaki yükselme büyük ölçüde ithal girdi ile çalışan İran imalat sektöründe maliyet artışına ve enflasyona sebep olmuştur. Ekonominin petrol ve doğalgaz gelirlerine bağımlı olmasının da etkisiyle, ambargoların yol açtığı ticaretteki gerileme ekonomik zayıflamayı da beraberinde getirmiştir.

Ayrıca, bankacılık sektörünün küresel bankacılık sistemi ile entegrasyonunun gecikmesi de, iktisadi kalkınma için ihtiyaç duyulan yabancı sermaye yatırımlarının ve dış ticaretin gelişmesini engellemiştir.

Bu çerçevede, ekonominin öncelikleri arasında; yüksek enflasyonun kontrol altına alınması, işsizliğin düşürülmesi, mali disiplin ve döviz kurunda istikrarın sağlanması (ve resmi ve piyasa döviz kuru arasındaki farkın azaltılması), (özellikle yabancı sermaye için) yatırım ortamının iyileştirilmesi, finansal kaynaklara/kredilere ulaşımın kolaylaştırılması, özel sektörün ekonomideki payının artırılması, özel sektör yatırımlarının geliştirilmesi suretiyle ekonomik büyümenin (makro-ekonomik istikrarın) sağlanması ve böylelikle sosyal koşulların da düzeltilmesi yer almıştır.

Ancak, son olarak ABD'nin 2018 yılında Nükleer Anlaşmadan çekilmesinin ardından ABD yatırımları 2018 yılının Ağustos ve Kasım aylarında olmak üzere iki aşamada tekrar yürürlüğe konmuştur. İran'dan sıfır petrol ihracatı politikasının esas oluşturduğu yatırımlarla belirli sektörler ve şahıslar hedef alınmıştır. Yabancı yatırımlar durma noktasına gelmiş, 2016-2018 döneminde ülkeye giren yabancı firmaların birçoğu ülkeden geri çekilmiştir. İran'ın petrol üretimi ve ihracat geliri düşmüştür. ABD Yatırımlarının güncel durumu hakkında detaylı bilgiye Bakanlığımız web sayfasından ulaşılması mümkündür. ([Detay bilgi için tıklayınız](#))

İran Hükümeti ise, yatırımlara karşı tedbir bağlamında, yerli üretimin ve döviz kaynaklarının verimli kullanılması gerekçesiyle de, birçok ürünün ithalatına yasak koymuş, ithalatta ön-kayıt sistemine geçmiş, döviz işlemlerine sınırlama getirmiştir. ([Detay bilgi için tıklayınız](#))

İran ekonomisine ilişkin olarak Tahran Büyükelçiliğimiz nezdindeki Ticaret Müşavirliğimizce hazırlanan bilgi notlarına Bakanlığımız web sayfası (<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/quney-asya/iran/raporlar/musavirlik-raporlari>) linkinden ulaşılması mümkündür.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

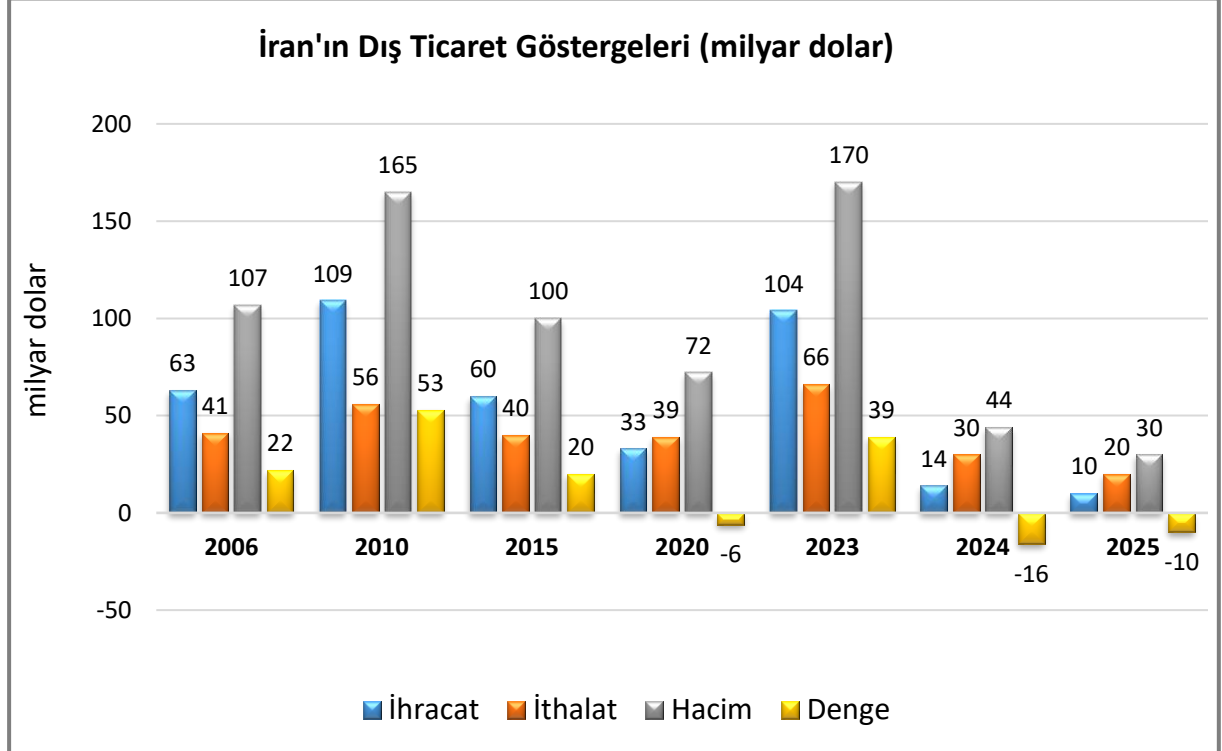
İran'ın son yıllarda izlediği dıŐa açılma politikaları ve (1996 yılı Haziran ayında üyelik başvurusunu yaptığı) Dünya Ticaret Örgütü'ne (DTÖ) üyelik hedefi doğrultusunda birçok ürünün ithalatında uygulanan tarife dış engeller kaldırılmış ve birçok yasaklı ürünün ithalatına izin verilmiştir. Üyelik başvurusu kapsamında 2005 yılı Mayıs ayında DTÖ bünyesinde kurulan çalışma komitesi (working party) henüz toplanmamıştır.

Yerli sanayiye korumak amacıyla ithalatta uygulanan yüksek Ticari Kazanç Vergisi uygulaması ise 21 Mart 2005 tarihinde kaldırılmıştır. Ancak, yerli sanayiye korumak amacıyla bazı temel sanayi dallarında (tekstil, otomotiv vb.) ithalatta uygulanan gümrük vergisi oranları yüksek tutulmaktadır. (Ticaret, Sanayi ve Maden Bakanlığı: <http://en.mimt.gov.ir/>)

İran'ın dış ticareti yıllar içinde yaptırımlara bağlı olarak önemli dalgalanmalar yaşamaktadır. Yaptırımların siyasi, askeri ve ticari boyutları bulunmaktadır. İran'a yönelik olarak BM gibi uluslararası kuruluşlar, Avrupa Birliği (AB) gibi ulus üstü kuruluşlar, İsrail ve ABD gibi ülkeler tarafından muhtelif yaptırımlar uygulanmıştır.

(<https://ticaret.gov.tr/data/5ee20f8213b876e308cc14f3/Yapt%C4%B1r%C4%B1mlar%20ve%20C3%9C%3%BCn%20Grupland%C4%B1rmalar%C4%B1na%20C4%B0li%C5%9Fkin%20Notlar.pdf>)

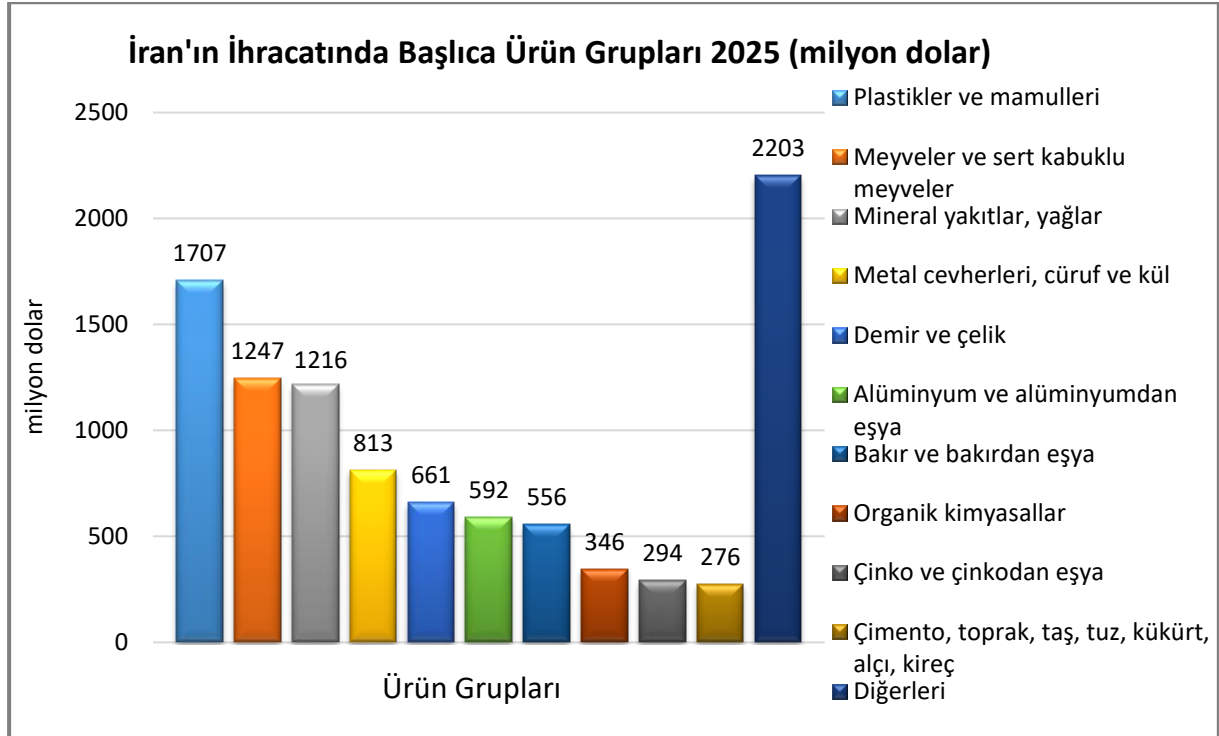
Dış Ticareti

Kaynak: Trademap - mirrordata / İran (24.06.2026)

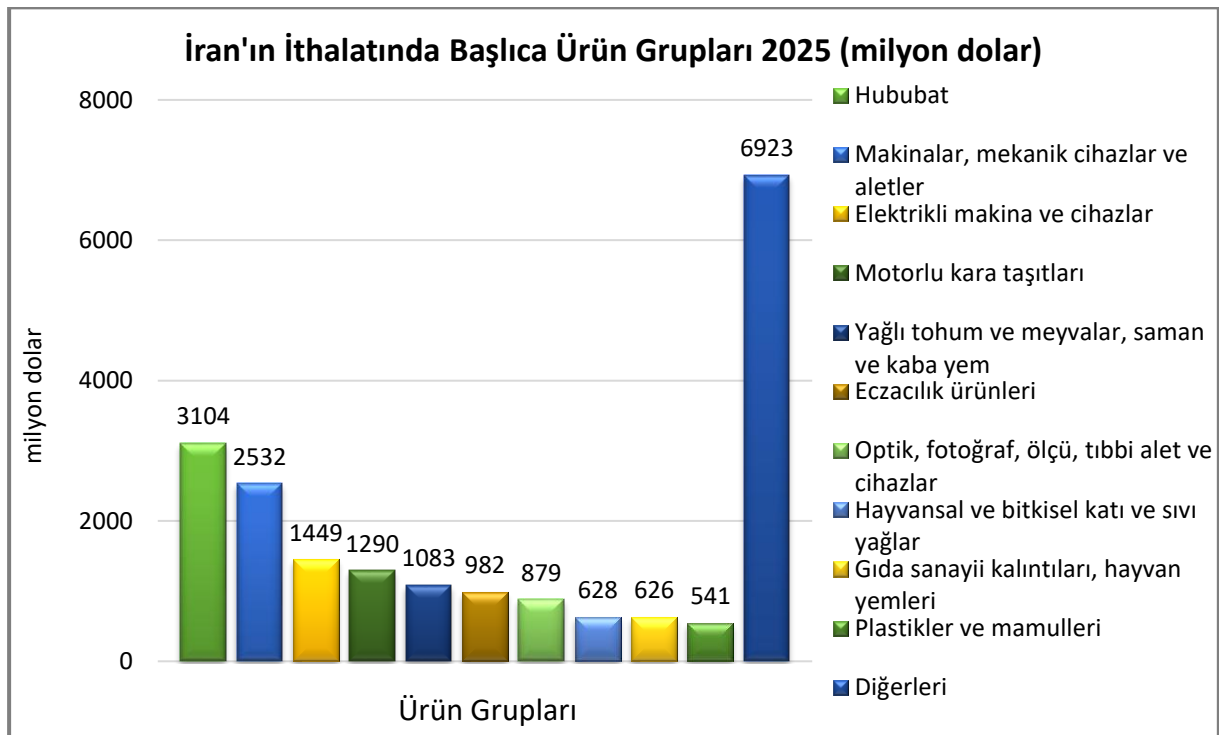
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracatı

Kaynak: Trademap - mirrordata / İran [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

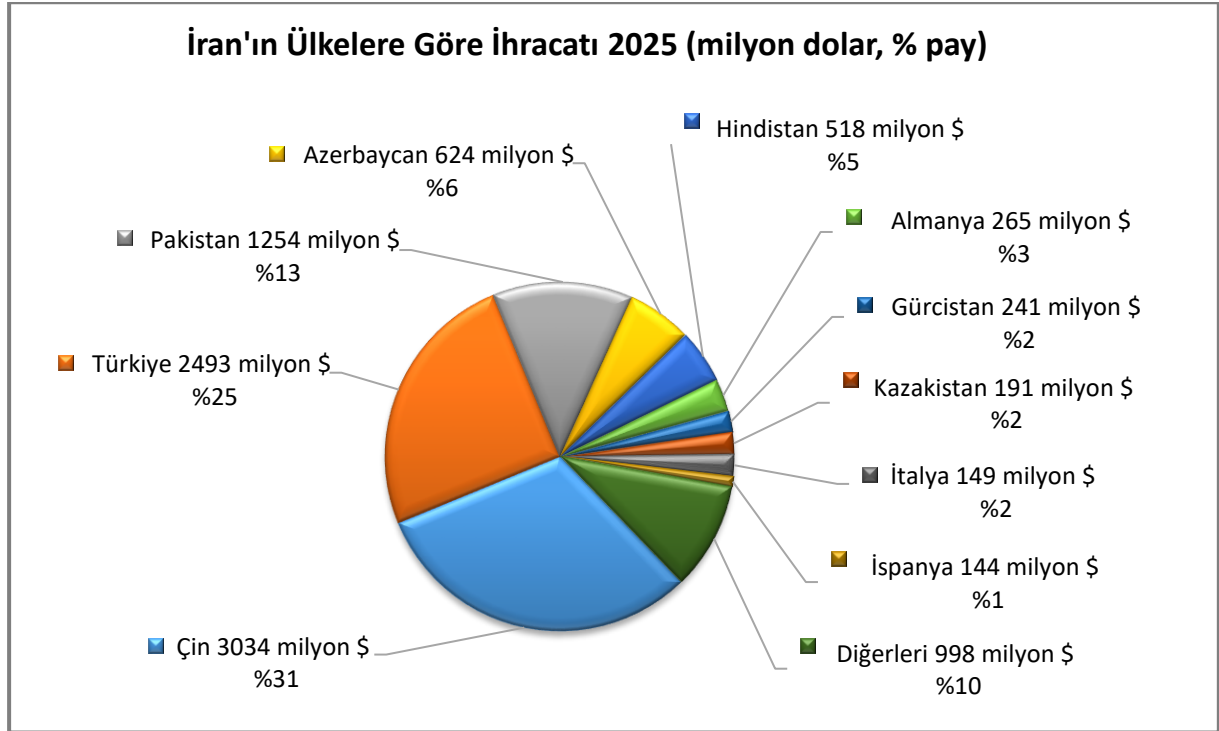
İthalatı

Kaynak: Trademap - mirrordata / İran [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

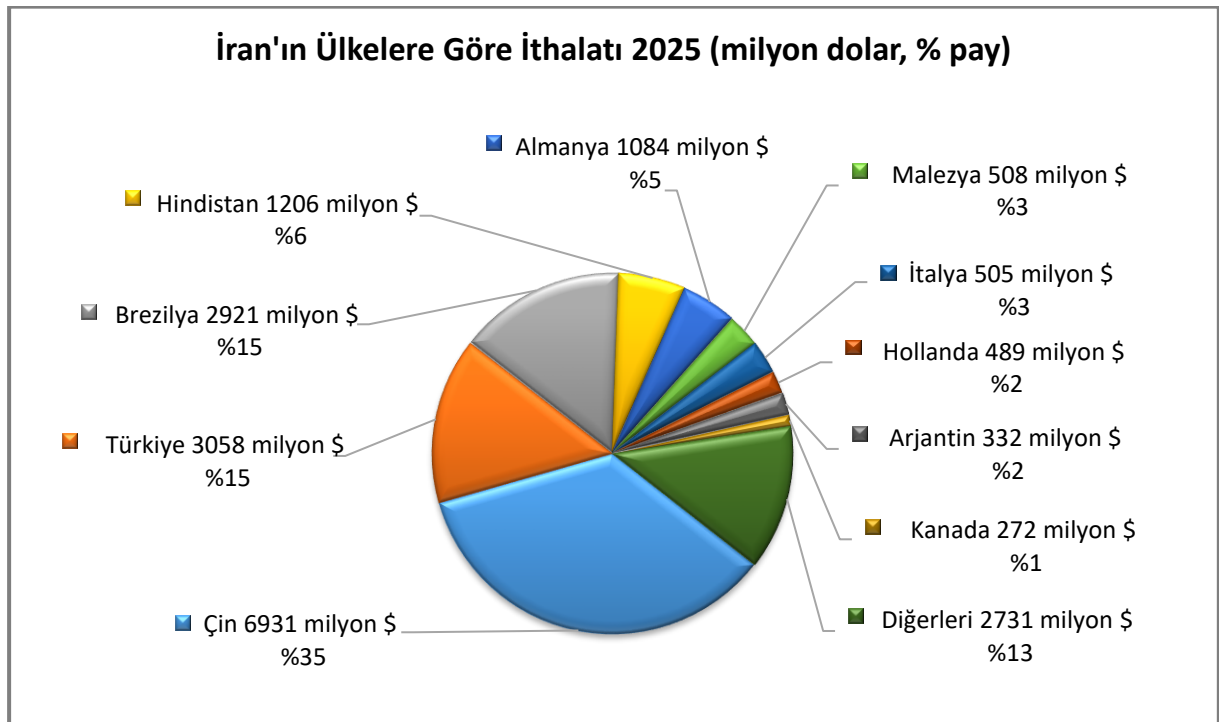
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracatı

Kaynak: Trademap - mirrordata / İran [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalatı

Kaynak: Trademap - mirrordata / İran [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Ülkedeki rejim değişikliği sonrasında çiftliklerin, şirketlerin ve bankaların devletleştirildiği ve yabancı sermayenin yasaklandığı İran'da, 4. ve 5. Beş Yıllık Kalkınma Plânları ile birlikte yatırım ortamı iyileştirilerek yabancı sermaye girişinin önü açılmıştır.

Kasım 1985'den beri yapılan bazı temel düzenlemeler kapsamında; yabancı şirketlerin İran'da pazarlama ve satış ofisi açmalarına izin verilmiş; 1993 yılında Serbest Bölgeler Kanunu, Haziran 2002'de ise yeni Yabancı Yatırımı Teşvik ve Koruma Kanunu (FIPPA) yürürlüğe girmiştir.

FIPPA ile, devletin kararları doğrultusunda ortaya çıkabilecek şirket zararları ile ana sermaye ve kârların yurt dışına transferi devlet garantisi altına alınmıştır.

Yeni Kanun kapsamında yabancı sermayenin bir İran şirketi ile ortaklığı belli bir yüzde ile sınırlandırılmamış, yabancı sermayenin ülkeye giriş ve çıkışında serbest piyasa kurunun geçerli olması garanti altına alınmış, yabancı şirketler için vergiler %60'lardan %20'lere indirilmiş, ayrıca yatırım yapılan bölgelere göre 10–15 yıllık vergi muafiyeti dönemleri öngörülmüştür.

Diğer taraftan, yatırımın İranlı bir ortakla gerçekleştirilmesi halinde yatırımın mahiyetine göre %80'ine varan oranlarda İran yatırım mallarının ithalatı, gümrük vergisinden muaf tutulmuştur. Yaklaşık 510 dolar civarındaki işçi maliyetlerinin 440 dolara kadar olan bölümü vergiden muaf, bu sınırı aşan kısmı ise %10 vergiye tabidir. (İran Yatırım Ajansı: <http://www.investiran.ir/en/home>)

İran'da yatırımlara verilen önemli teşvikler olmasına rağmen; uygulamada bürokrasinin ağır işleme, merkez/yerel kurumlar arasında koordinasyon bulunmaması, muafiyetlerden yararlanılması gibi etkenler yatırımın hayata geçirilmesi konusunda güçlükler yol açmaktadır. Çalışma ve oturma izni alınmasına yönelik prosedürün uzunluğu firmaları zaman bakımından zorlamaktadır.

İran'a yapılan hazır giyim ihracatını zorlaştıran 9 Ekim 2016 tarihli "İran'da Konfeksiyon Ürünleri Satışı Yapan Şirketler İçin Düzenleme Genelgesi" uyarınca, İran'a hazır giyim ihracatı yapmak isteyen yabancı firmaların öncelikle İran'da %20 üretim yapması, bu üretimi zaman içinde belli bir planda artırması ve üretimlerinin %50'sini ihraç etmesi gibi koşulları karşılaması gerekmektedir.

İran, 2023 yılında 1,4 milyar dolar tutarında doğrudan yabancı yatırım çekmiştir. (UNCTAD-<https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/364/index.html>)

İran;

- 2022 yılı insani gelişmişlik endeksine göre 193 ülke arasında 78. sıradadır. (BM-2026)
- 2024 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre 176 ülke arasında 169. sıradadır. (The Heritage Foundation-2026)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre 141 ülke arasında 99. sıradadır. (World Economic Forum-2026)

Serbest Bölgeler

Serbest ticaret bölgeleri ve özel ekonomik bölgeler, Cumhurbaşkanlığına bağlı Yüksek Konsey (High Council of Special Economic & Free Trade Zone) Genel Sekreterliği tarafından yönetilmektedir. (<http://lexarabiae.meyer-reumann.com/wp-content/uploads/IranFreeZones.jpg>)

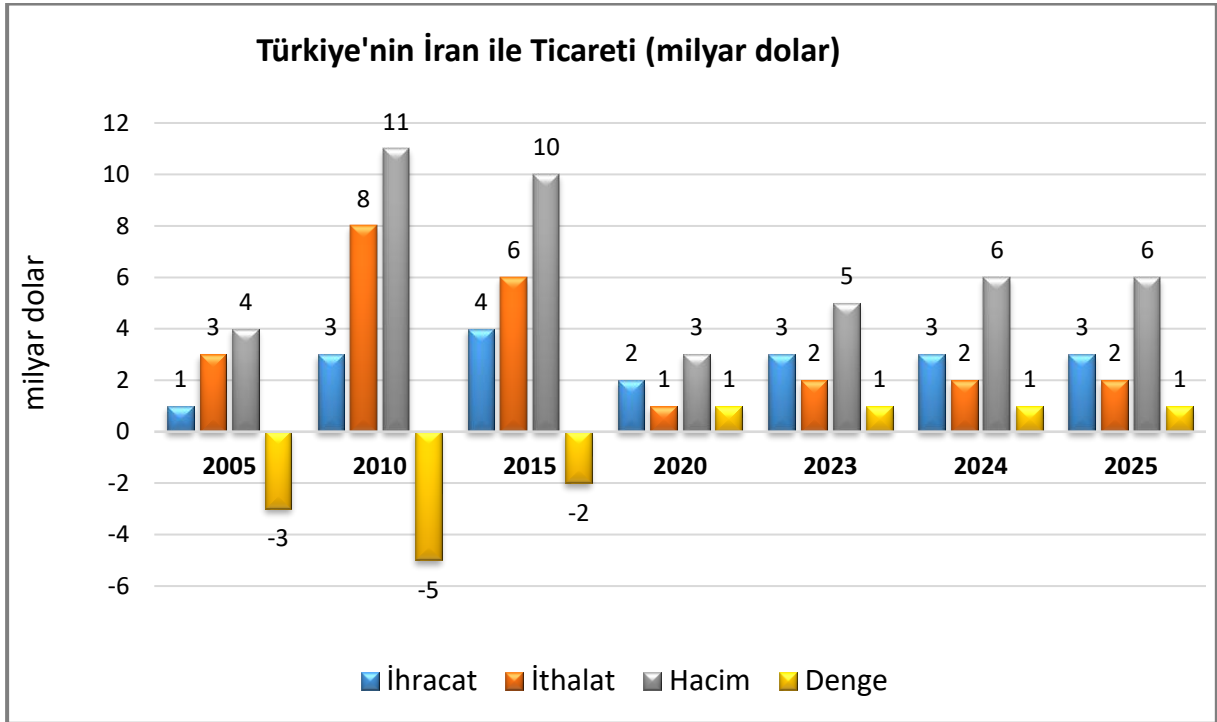
1-Serbest Ticaret-Sanayi Bölgeleri:

- İran'da Queshm, Chabahar, Aras, Anzali, Arvand, Kish ve Maku olmak üzere 7 serbest ticaret-sanayi bölgesi bulunmaktadır.
- Yabancı sermayenin teşviki amacıyla tasarlanan Serbest Ticaret Bölgelerinde yabancılara %100 sermaye/mülkiyet hakkı, 20 yıl vergi muafiyeti ve vize kolaylıkları tanınmakta, ayrıca elde edilen karlar serbestçe transfer edilebilmektedir.
(<http://www.investiran.ir/en/whyiran1/investmentincentives/industrialzones>)

2-Özel Ekonomik Bölgeler:

- İran'ın iç bölgelerinde yer alan Özel Ekonomik Bölgeler (Special Economic Zones), yatırımcılara daha cazip yatırım ve altyapı koşulları sunmaktadır.
- İran'da toplam 22 adet Özel Ekonomik Bölge bulunmaktadır. (<http://www.freezones.ir/>)

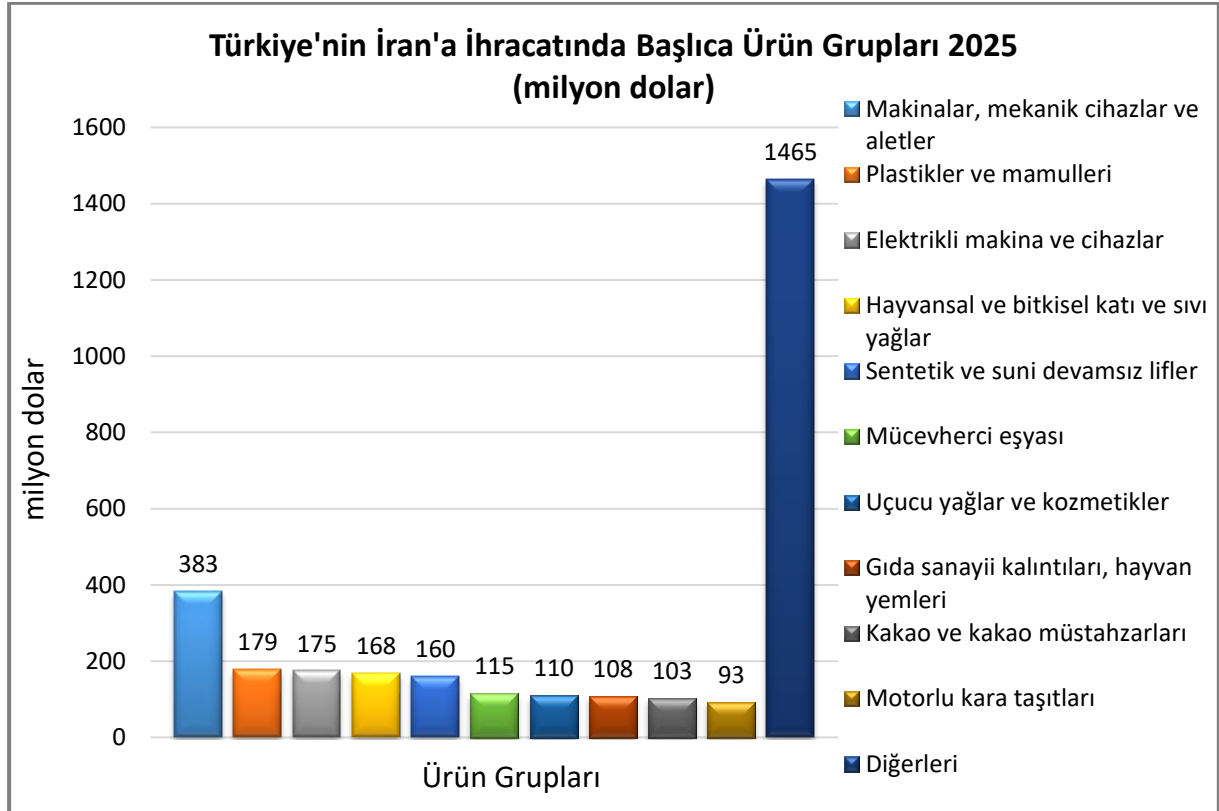
5. TÜRKİYE ile TİCARET

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

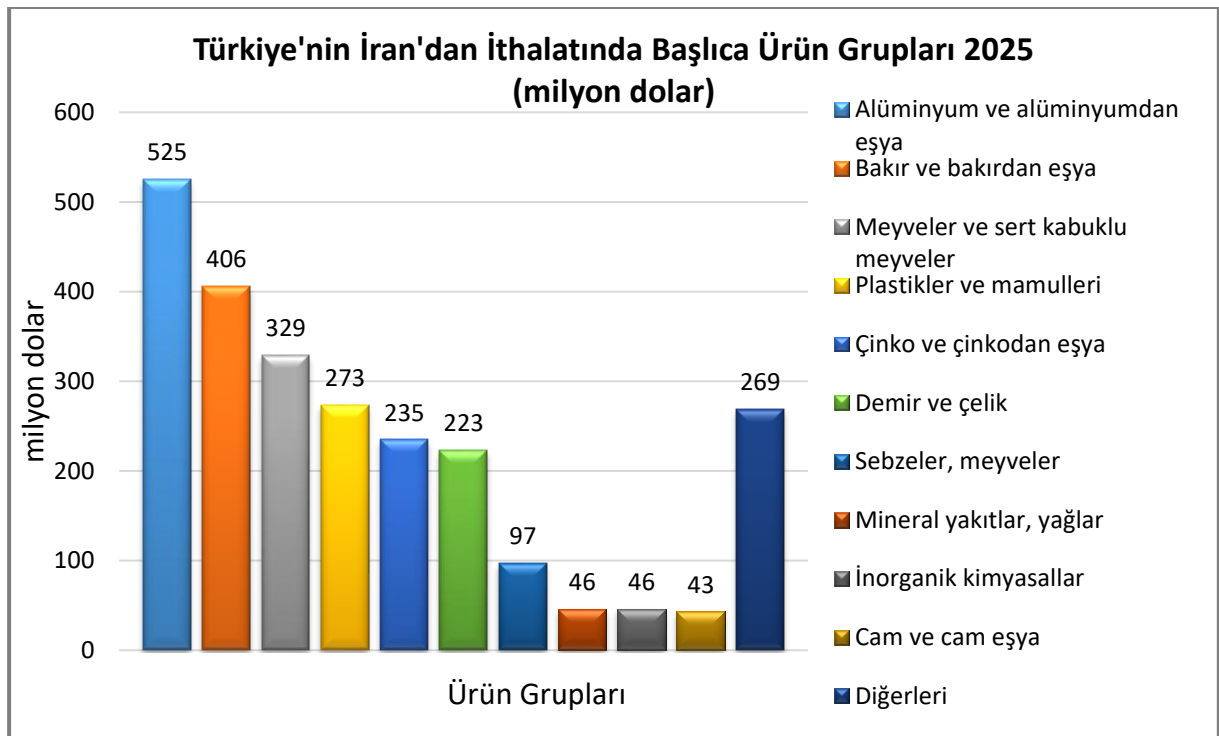
İran, 2025 yılı ihracatımızda 25, ithalatımızda ise 28. sırada yer almıştır.

Türkiye'nin İran'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap / Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin İran'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap / Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: İran'ın İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			104 487 285	14 096 812	9 910 806	100	-29,7
1.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	2 990 943	1 887 639	1 477 407	14,9	-21,7
2.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	15 450 828	765 920	750 212	7,6	-2,1
3.	0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	567 820	819 145	735 315	7,4	-10,2
4.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	1 583 461	1 133 701	629 686	6,4	-44,5
5.	7601	İşlenmemiş alüminyum	634 496	616 571	556 787	5,6	-9,7
6.	7901	İşlenmemiş çinko	418 987	336 377	290 851	2,9	-13,5
7.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	976 740	293 493	284 547	2,9	-3
8.	2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	2 562 247	659 448	266 542	2,7	-59,6
9.	2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	2 172 024	188 487	229 615	2,3	21,8
10.	0804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	401 234	243 678	204 663	2,1	-16
11.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	2 053 993	396 782	142 367	1,4	-64,1
12.	7214	İnşaat demiri	1 006 215	319 373	138 079	1,4	-56,8
13.	7408	Bakır teller	414 363	171 178	132 854	1,3	-22,4
14.	0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	241 842	141 750	118 830	1,2	-16,2
15.	0910	Zencefil, safran, zerdeçal, kekik, defne yaprakları, köri ve diğer baharat	255 528	117 065	117 511	1,2	0,4

Kaynak: Trademap - mirrordata / İran

EK-2: İnan'ın İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			65 555 454	30 236 049	20 036 749	100	-33,7
1.	1005	Mısır	3 646 182	1 078 821	2 016 906	10,1	87
2.	1201	Soya fasulyesi	2 036 698	1 121 331	831 488	4,1	-25,8
3.	1006	Pirinç	1 382 440	712 762	749 815	3,7	5,2
4.	2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	1 032 595	1 159 822	602 446	3	-48,1
5.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	1 270 866	765 631	584 437	2,9	-23,7
6.	3002	Serum, aşı, toksin vb. ürünler	329 193	419 631	437 909	2,2	4,4
7.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	782 989	409 913	425 527	2,1	3,8
8.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	605 995	368 510	395 229	2	7,3
9.	5407	Sentetik filament iplikten dokunmuş kumaşlar	463 130	453 869	346 352	1,7	-23,7
10.	1003	Arpa	1 088 171	114 232	321 174	1,6	181,2
11.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	688 701	400 677	315 380	1,6	-21,3
12.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	1 223 471	823 856	307 819	1,5	-62,6
13.	9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	385 595	386 706	255 657	1,3	-33,9
14.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	3 535 800	173 434	247 101	1,2	42,5
15.	8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	724 181	351 134	246 066	1,2	-29,9

Kaynak: Trademap - mirrordata / İnan

EK-3: İnan'ın Ülkelere Göre İhracatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		104 487 285	14 096 812	9 910 806	100	-29,7
1.	Çin	4 554 171	4 446 882	3 033 893	30,6	-31,8
2.	Türkiye	2 180 642	2 454 409	2 493 302	25,2	1,6
3.	Pakistan	949 972	1 202 286	1 253 737	12,7	4,3
4.	Azerbaycan	473 064	633 058	623 978	6,3	-1,4
5.	Hindistan	647 781	458 894	518 027	5,2	12,9
6.	Almanya	266 797	249 058	264 599	2,7	6,2
7.	Gürcistan	225 282	274 151	241 126	2,4	- 12
8.	Kazakistan	218 528	216 650	190 971	1,9	-11,9
9.	İtalya	163 003	193 751	148 746	1,5	-23,2
10.	İspanya	98 577	99 225	144 105	1,5	45,2
11.	Brezilya	3 795	9 710	84 594	0,9	771,2
12.	Bulgaristan	60 936	82 981	79 225	0,8	-4,5
13.	Şili	85 395	73 919	74 280	0,7	0,5
14.	Malezya	46 820	34 806	65 261	0,7	87,5
15.	Sırbistan	43 582	49 064	59 539	0,6	21,3

Kaynak: Trademap - mirrordata / İnan

EK-4: İnan'ın Ülkelere Göre İthalatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülkeler (ilk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		65 555 454	30 236 049	20 036 749	100	-33,7
1.	Çin	10 107 447	8 926 918	6 930 590	34,6	-22,4
2.	Türkiye	3 225 774	3 233 053	3 058 061	15,3	-5,4
3.	Brezilya	2 298 109	3 001 781	2 920 974	14,6	-2,7
4.	Hindistan	1 186 241	1 271 633	1 206 399	6	-5,1
5.	Almanya	1 278 021	1 376 933	1 083 716	5,4	-21,3
6.	Malezya	411 729	534 721	507 871	2,5	- 5
7.	İtalya	648 843	553 799	504 724	2,5	-8,9
8.	Hollanda	490 790	460 156	488 791	2,4	6,2
9.	Arjantin	56 039	0	331 745	1,7	0
10.	Kanada	338 492	299 220	272 187	1,4	- 9
11.	Fransa	305 306	276 024	260 372	1,3	-5,7
12.	Endonezya	195 129	206 209	249 078	1,2	20,8
13.	Kazakistan	83 468	123 442	239 274	1,2	93,8
14.	Belçika	336 392	327 361	216 376	1,1	-33,9
15.	İsviçre	184 941	221 391	201 113	1	-9,2

Kaynak: Trademap - mirrordata / İnan (24.06.2026)

NOT: İnan'ın geçmiş yıllardaki ithalatında ilk sıralarda yer alan BAE'nin resmi dış ticaret verileri (direct data), işbu notun hazırlandığı tarih itibarıyla, Trademap'te henüz yayınlanmamıştır.

Ek-5: Türkiye'nin İran'a İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			3 225 774	3 233 053	3 058 061	100	-5,4
1.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	1 274	133 200	120 716	3,9	-9,4
2.	2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	71 804	178 774	104 683	3,4	-41,4
3.	4703	Sodali veya sülfatlı kimyasal odun hamuru	90 673	89 400	89 834	2,9	0,5
4.	1805	Kakao tozu (ilave şeker/diğer tatlandırıcı maddeler içermeyen)	45 209	42 418	76 792	2,5	81
5.	4811	Kağıt, karton, selüloz vatka ve selüloz liften tabakalar	66 147	68 688	67 905	2,2	-1,1
6.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	77 589	83 296	66 757	2,2	-19,9
7.	2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	25 253	91 397	63 382	2,1	-30,7
8.	3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	34 148	41 477	58 874	1,9	41,9
9.	7113	Mücevherci eşyası ve aksanı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	2 890	6 854	58 013	1,9	746,4
10.	9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	48 957	35 337	56 196	1,8	59
11.	3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	39 347	39 586	48 662	1,6	22,9
12.	5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	33 206	39 038	47 437	1,6	21,5
13.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	65 205	65 985	46 311	1,5	-29,8
14.	3906	Akrilik polimerleri (ilk şekillerde)	41 546	44 376	44 287	1,4	-0,2
15.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	1	494	44 277	1,4	8863

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

Ek-6: Türkiye'nin İran'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			2 180 642	2 454 409	2 493 302	100	1,6
1.	7601	İşlenmemiş alüminyum	375 472	422 867	504 850	20,2	19,4
2.	0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	74 159	141 804	262 548	10,5	85,1
3.	7901	İşlenmemiş çinko	263 290	246 484	234 913	9,4	-4,7
4.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	263 835	291 197	219 121	8,8	-24,8
5.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	106 953	223 176	193 161	7,7	-13,4
6.	7408	Bakır teller	129 253	157 926	132 844	5,3	-15,9
7.	7214	İnşaat demiri	37 853	53 666	107 356	4,3	100
8.	7404	Bakır döküntü ve hurdaları	37 687	59 946	54 422	2,2	-9,2
9.	7202	Ferro alyajlar	52 214	74 487	53 478	2,1	-28,2
10.	2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	10 680	30 039	52 332	2,1	74,2
11.	2009	Meyve ve sebze suları	30 047	34 902	38 380	1,5	10
12.	2712	Vazelin, parafin, petrol mumu, yağlı mum, ozakerit, linyit mumu, turb mumu vb.	36 409	27 937	32 682	1,3	17
13.	0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	28 434	26 726	29 505	1,2	10,4
14.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	77 997	52 412	26 299	1,1	-49,8
15.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	19 821	20 540	19 946	0,8	-2,9

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata